

Izveštaj tink-tenka Cirkularna ekonomija, predstavljen ranije ove godine na ovogodišnjem Svetskom ekonomskom forumu u Davosu, pokazuje da, u proseku, svaki čovek na Zemlji troši više od 13 tona materijala godišnje.

Od 1970. količina materijala koju potroši globalna ekonomija je učetvorostručena i rasla je daleko brže od populacije koja je u tom periodu udvostručena. U poslednje dve godine, preneo je britanski Gardijan, potrošnja je porasla za više od 8% dok je ponovno korišćenje resursa smanjeno sa 9,1 na 8,6%.

Količina materijala koju čovečanstvo troši premašuje 100 milijardi tona godišnje a udeo recikliranja opada, pokazao je izveštaj čiji autori upozoravaju da tretiranje svetskih resursa kao da su neograničeni vodi u globalnu katastrofu. Kako se navodi, neodrživo trošenje fosilnog goriva, metala, građevinskog materijala i drveća predstavlja opasnost po klimu i živi svet.

Istovremeno se ukazuje da neke zemlje napreduju prema cirkularnoj ekonomiji u kojoj obnovljiva energija podupire sisteme kod kojih su otpad i zagađenje svedeni na nulu.

“Preći nam opasnost od globalne katastrofe ako nastavimo da trošimo svetske resurse kao da su neograničeni”, upozorio je prvi čovek Cirkularne ekonomije Harald Fridl. “Vlade moraju pod hitno da usvoje rešenja za cirkularnu ekonomiju ako želimo da dostignemo visok kvalitet života za gotovo deset milijardi ljudi do sredine veka a da ne destabilizujemo ključne procese na planeti”, dodao je on.

Vodeći autor istraživanja Mark de Wit kaže: “Još uvek podstičemo rast populacije i bogatstva vađenjem materijala. To ne može da traje večno - naša glad za sirovinama mora da bude zaustavljena”.

Prema izveštaju, u 2017, poslednjoj godini za koju su dostupni podaci, u svetu je potrošeno 100,6 milijardi tona materijala. Polovinu te količine čine pesak, glina, šljunak i cement koji se koriste u građevinarstvu, uz minerale koji se vade radi proizvodnje đubriva. Ugalj, nafta i gas čine 15% a ruda metala 10%. Poslenjih 25% čine biljke i stabla koji se koriste za hranu i gorivo.

Lavovski deo materijala - 40%, završi u stambenom sektoru. Među ostalim vodećim kategorijama potrošnje su hrana, transport, zdravstvo, komunikacije i roba široke potrošnje, poput odeće i nameštaja.

Gotovo trećina materijala koji se godišnje potroši ostaje u upotrebi i posle godinu dana, poput onih utrošenih za zgrade i vozila. Međutim, 15% se emituje u atmosferu u vidu gasova koji zagrevaju a gotovo četvrtina se odloži u prirodu, poput plastike u rekama i okeanima. Trećina materijala tretira se kao otpad i uglavnom završi na deponijama i u rudničkim jamama. Samo 8,6% se reciklira, navodi se u izveštaju.

“Izveštaj predstavlja upozorenje svim vladama”, rekla je čileanska ministarka ekologije Karolina Šmit i dodala da sve politike treba da budu usmerene na transformaciju na cirkularnu ekonomiju.

“Cirkularna ekonomija pruža mogućnost da smanjimo naš uticaj, zaštitimo ekosisteme i živimo u skladu sa resursima planete”, rekla je Kristijana Kloz iz grupe za zaštitu prirode WWF.

U izveštaju se ističe da povećanje reciklaže može da učini ekonomije konkurentnijim, unapredi životni standard i pomogne da se ispune ciljevi za štetne emisije i izbegne nestajanje šuma. Navodi se i da je 13 evropskih zemalja usvojilo mape puta ka cirkularnoj ekonomiji, uključujući Francusku, Nemačku i Španiju, i da je Kolumbija postala prva latinoamerička zemlja koja je pokrenula takvu politiku 2019, prenosi Gardijan.

Kineska zabrana uvoza otpada za cilj ima da ohrabri domaću reciklažu ali je istovremeno stimulisala razvoj strategija cirkularne ekonomije u Australiji i drugim zemljama koje su ranije svoj otpad izvozile u Kinu, navodi se u izveštaju.

Bivši evrokomesar za životnu sredinu i kopredsedavajući međunarodnog panela za sirovine Programa UN za životnu sredinu Janez Potočnik rekao je da svet mora da nauči da radi više sa manje i zameni posedovanje deljenjem, što se sve više dešava sa automobilima.

Izvor: euractiv.rs